

הליכות עולם

ק"ק יבנאל

בנשיאות כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א

עורך העלון: הרב יעקב ועקנין
054-8420743

שבט מברכים | עלון הלכתי מבית הוהרא"ה "צדק ומשפט" יבנאל

לרפואת כ"ק אדמו"ר רבי אליעזר שלמה בן מלכה שליט"א והרבנית יחנא שפרה בת סאסאי תחי' שבוע הבא מתוכננת נסיעה לציון הרשב"י במירון, פרטים והרשמה מעל גבי לוחות המודעות

להצלחת ליאור בת אורנה לזיווג הגון בקרוב ממש בלימה וורד בת חיה כרמלה לזיווג הגון להצלחת רן ורבקה כהן, ניב ולאה כהן להצלחת משה ניסים בן שרה שידוך טוב והגון

לעילוי נשמת **אניטה חנה בת רגינה** ע"ה לעילוי נשמת **חיים בן מרים** ז"ל

זמני השבת

הדלקת נרות: 16:13
 לנוהגים 40 דק': 15:53
 צאת השבת: 17:04
 ר"ת: 17:45

אין לקרוא את העלון בשעת התפילה

יש לשמור על קדושת הגליון

אמרי מוהרא"ש

אות אל"ף

"ואמר מוהרא"ש שליט"א בענין אות א שרבינו ז"ל מגלה (לקו"מ ח"א סימן ו'), אשר הצדיק הוא - הנקודה העליונה, ואנשי העולם הם - הנקודה התחתונה, ובאמצע היא האות ו', שהיא הבזיונות, היינו שאי אפשר לנקודה התחתונה שהיא כלל העולם המונחים בעמקי עמקים בשאל תחתיות ומתחתיו להגיע אל הנקודה העליונה כי אם ע"י בזיונות ושפיכות דמים... וכל מי שסובל יותר בזיונות ושפיכות דמים ומחזיק מעמד, על ידי זה יוכל לקבל יותר מרבינו ז"ל.

(שיחות מוהרא"ש חלק ו' עמ' לא)

נושא השבוע לעמוד בהיכל המלך

מאת: העורך

ה"בבא סאל", קורן מאושר, חיבק ונישק את החנווני ואמר לו "ראיתי עליך קטרוג גדול, ולא היה לי דרך לבטל זאת מעליך אלא רק בבזיונות שזה חשוב כמיתה" חסדי ה' שזה הועיל,

וסיפר אחד מאנ"ש שפעם נסעו חבורה מאנ"ש לשדה התעופה, להקביל את פני הצדיק מוהרא"ש שליט"א, שהגיע מחו"ל, כל אנ"ש התקבלו במאור פנים וקבלו ברכה ממוהרא"ש שליט"א, ורק רבם שבא עימם קיבל נזיפה ובזיונות "הסתלק מכאן! למה באת?" גער בו הצדיק, הצער ניכר על פניו, והנה למחרת קיבל רבם מכתב "ועל שביזיתי אותך אתמול, היה עליך קטרוג, ואקווה לה' שהועילתי להמתיק מעליך את הדינים".

וכשפגש רבי נתן את ר' ליפא ושאלו "מדוע עזבת את רבינו ז"ל?" ענה לו ר' ליפא, "רבינו, ביזה והתלוצץ ממני" איך אתה רוצה שאשאר אצלו?".

ענה לו רבי נתן "רבי כזה, אפילו אם יכה אותי במקל, לא אעזוב אותו". ואמר רבינו ז"ל "ואשר כח בהם לעמוד בהיכל המלך" שדווקא אצל המלך [מאן מלכי רבנן] כשהוא מנער אותך מהאבק שברגליך ומבטל את ה"אני" שלך, דע שהוא אוהב אותך ורוצה רק את טובתך, וכמו שאמר רבי עמרם חסידא לתלמידיו "מוטב אתבייש בעולם הזה, ולא אתבייש לעולם הבא" והמחזיק מעמד, זוכה לטוב הגגון לעולם הבא.

וכשמעה אדל שרבינו ז"ל שיבח אותה, בכתה אדל על כך, כיוון שאם רבינו משבח אותי משמע שאני בירידה רוחנית.

חבורת חסידים נסעו לשבות עם הרבי, ביניהם היה גביר מפורסם שהחזיק את כל מוסדות הרבי, והרבי קירב אותו מאוד מצד הכרת הטוב, והנה לאחר תפילת ערבית של ליל שבת נגשו החסידים לקבל ברכת שלום מהרבי, וכשהגיע התור של הגביר, התעלם ממנו הרבי, ולא הושיט לו את ידו, כמובן שהייתה לגביר בושה גדולה וחלישות הדעת, בתוספת קושיות על הרבי, והנה למחרת ביום השבת התעלם הרבי מהגביר ולא העלהו לתורה, וגם לאחר תפילת שחרית, חזר הדבר ונשנה- הרבי התעלם שוב מהגביר! ממורמר הלך הגביר לביתו, ובלבו גמלה החלטה, אני עוזב את הרבי הזה! ואכן תפילת המנחה עשה הגביר בשטיבלאך המקומי, כך שלאחר ערבית של מוצ"ש, ארז את חפציו ונסע לביתו בחרי אף.

ובבית הכנסת של הרבי הורגש חסרונו של הגביר, והרבי שאל את החסידים, "היכן גביר פלוני?" ענו החסידים שהוא נסע, כיוון שנפגע מהבזיונות והחלישות דעת שעשה לו הרבי.

"חבל, חבל, חבל, עוד חלישות הדעת אחת שהייתי עושה לו, הייתי מבטל מעליו את גזר הדין!" ואכן למרבה הצער כך היה, תיכף שהגיע הגביר לביתו נפטר, לבית עולמו.

ומעשה היה בחנווני שכל יום חמישי, היה בא עם רכבו להביא לצדיק ה"בבא סאל", ארגז ירקות לכבוד שבת, הדבר נמשך תקופה ארוכה, והנה בפעם הזאת, הגיע החנווני זורח וקורן מאושר שגם היום יזכה בהבאת ביכורים לצדיק, אך נכונה לו הפתעה, ה"בבא סאל" חיכה בכניסה, וקיבל את פניו בבזיונות "מי צריך את הירקות שלך?!" "לך מכאן! מה אתה חושב שאתה עושה לי טובה?!" החנווני שהיה רגיל למאור פנים ולחביבות, ברח לרכבו בבושת פנים, ונמלט מן המקום, אך לא הספיק להרחיק, ובצומת הקרובה הגיעה משאית ועלתה על רכבו של החנווני, ורסקה אותו לחלוטין, והפלא: שמתוך ההריסות, כשאין שום דרך הטבע להינצל מתאונה כזו, יצא מיוענינו, חי בריא ושלם - ללא שום שריטה, ופתח בריצה למשכן ה"בבא סאל", וכשהגיע לשם חיכה לו

ערב שכולו תורה לרפואת הרבנית יחנא שפרה בת סאסאי תחי'

בתאריך: יום ראשון ט"ו כסליו

מקום: באולם השמחות ביבנאל

דרשות מרבני בית הוהרא"ה בנושא חינוך, שלום בית, צניעות וטהרת המשפחה.

כיבוד קל במקום

מכירת מטפחות, הפרשת חלה, מסיבת עניית אמנים, כל הנשים מזמנות ומי שלא באה מפסידה! וגם מתוכנן שי צנוע בל"ו לכל משתתפת.

המעוניין לקחת חסות על הערב ייצור קשר עם הרב יעקב ועקנין

זאת יש לזכור שהצדיק, כולו מלא אהבה אליך, וכל מה שעושה זה רק לטובתך.

ונסיים בדיבור שאמר הצדיק לאחד מאנ"ש "כל המקורבים אלי דומים לאדם האוחז בחבל שראשו בשמיים, ומתחתיו ים סוער, וישנה רוח סערה המטלטלת אותו מצד לצד, אם רק ירפה מן החבל הי שיפול ויטבע".

העיקר, להחזיק מעמד!

מאת: הרב יעקב ועקנין

שאלה:

מהי הדרך הנכונה לבדוק את ה"סולת", וה"בורגול" בבית, ובבית התבשיל?

תשובה:

הסולת היא מוצר לוואי של יצור הקמה, תוך כדי הליכי הטחינה נפלטות מהקמה פרודות גדולות יחסית, והן מהוות את הסולת, כך שהסולת עוברת את רוב מסלול טחינת החיטה בטחנת הקמה ועלולה להיות נגועה באותם החרקים המצויים בקמה.

כיוון שהסולת עלולה להיות מאוחסנת זמן ממושך היא עלולה להיות נגועה, הבעיה בסולת שאין נפה שתוכל לבדוק אותה היטיב, כיוון שבגפת משי הסולת לא עוברת, ואילו בגפה עם חורים גדולים יותר גם התולעים עוברות בחורים אלו, אז איך נבדוק אותה?

שלבי הבדיקה:

א. שלב ראשון: בוררים את הסולת במסננת כמו מסננת לפיזור סוכר (5 נקבים לאורך 0.5 ס"מ), לאחר שלב זה לוקחים את מה שנשארו במסננת ושופכים אותו במשטח כתום או תכלת ומסתכלים היטב אם נמצאו נגיעות של חרקים קטנים חומים או שחורים, אין להשתמש בסולת זו כיוון שהיא פגומה.

ב. שלב שני: במידה ולא נמצאה נגיעות במסננת כנ"ל, יש לטשוח שכבה דקה של סולת מעל משטח כתום או תכלת כנ"ל, או שוטחים זאת על שולחן אור, ומתבוננים: אם מצויים חרקים קטנים, או גושים דבוקים ע"י "קורי משי" אין להשתמש בסולת היות וקשה לבדוקה באופן מוחלט.

ג. ויש הבוררים את הסולת מעט מעט, על משטח לבן, בכבוד ראש ובזהירות, ועל עקרת הבית לקנות סחורה נקיה וטרייה, ומומלץ לשומרה במקרר ולהרחיקה מחום, לבל תתליע.

"סולת אינסטנט" - לתינוקות: המשווק באריזה

הרמטית מוחזקת כנקיה ואינה טעונה בדיקה, מ"מ יש להיזהר לאחר פתיחתה לשומרה בקירור ולהרחיקה ממקורות חום.

"קוסקוס מוכן": להקפיד לקחת מאיכות מעולה, עם כשרות מהודרת עם תאריך ייצור קרוב, ואז אינו טעון בדיקה ומכל מקום טוב לטשוח את ה"קוסקוס המוכן" להסתכל ואז לבשל.

במקומות מוסדיים כבית התבשיל, אולמות וכדו': ראוי להשתמש עם שולחן אור ולהעביר את גרגירי הסולת לאט לאט ואם נמצאו חרקים זעירים לא להשתמש בסולת הזאת.

וכתב החכמת אדם (סימן לח, כ): "ראוי לאדם להסתכל במה שאוכל ועל ידי זה ינצל ממכה תולעים. ומעיד אני עלי שכמה וכמה פעמים ניצלת ע"י ברוך ה' עכ"ל.

בדיקת בורגול:

יש לסנון במסננת מתאימה כנ"ל ואח"כ לפזר את הבורגול על משטח כתום, או תכלת, ועדיף אם יש אפשרות על שולחן אור, החרקים הבוגרים קלים לזהוי, אך אם נמצאו חרקים זעירים רצוי לא להשתמש במוצר זה עקב הקושי שבהפרדתם לחלוטין ממוצר גרוס.

(מעובד בלשון קלה, מקורות: "בדיקת המזון כהלכה", "תולעת שני")

מאת: הרב יעקב ועקנין

לבית דינו של הרב זילברשטיין שליט"א, הגיע מכתב בו סיפר השואל "אתמול ערכתי טיול עם חמשת ילדי הקטנים, הילדים נהנו אך היו עייפים, עלינו לאוטובוס וכל מקומות הישיבה היו תפוסים,

הנסיעה אמורה להימשך שעתים עד מחזור חפציו, היושבים ראו במצוקתי אך אף אחד לא פינה את כסאו לטובת ילדי, וכיוון שחסתי על ילדי פן יפגעו מחמת עצירה פתאומית, הגיתי רעיון נפלא הוצאתי את הטלפון הנייד ו"ביימת" שיחה עם אשתי שהרופא עשה לי בדיקות ואמר שקיים חשש שנדבקתי ב'מניפה המקסיקנית', סיימתי את השיחה ה'מביימת' וישועתי הגיעה במהרה, וכשהאוטובוס עצר בתחנה חצי מהנסעים ירדו וכך התאפשר לי לשבת ביחוחת עם ילדי. אך כשהגעתי לביתי הרהרתי במעשי, ונקיפות מצפון עלו בלבי, יענה לי כבוד הרב האם נהגתי כשורה?

וענה הרב, שבדאי נוסע זה עשה מעשה חמור ביותר, ועל אף שבדיני אדם אינו חייב לשלם ממון לנוסעים שברחו בגללו משום שהזיק להם בדרך גרמא, מכל מקום חייב לאתר אותם ולהשיב להם את כספם, ואם אינו יכול להשיגם יעשה בממון הזה 'צרכי רבים', ובמסכת פאה הובא: 'כל שאינו לא חיגר, ולא סומא, ולא פיסח, ועושה עצמו כאחד מהם, אינו מת מן הזקנה עד שיהיה כאחד מהם, שנאמר "צדק צדק תרדוף" אך אם היה השואל, חולה או עייפות רבה, יתכן שהיה מותר לו לנהוג כך, לאחר שביקש מהנוסעים שירחמו עליו ועל בני הקטנים, ולא קמו לפנות לו מקום, אך אם היושבים באוטובוס הם זקנים תשושי כח, שאינם צריכים לפנות את מקומם, אסור לו לנהוג בערמה ולגרום להם לברוח.

זהירות כרוספדין

רופא ירושלמי סיפר לרב זילברשטיין "פעם נסעתי באוטובוס, ובמושב שלפני ישב בחור שהגה בתלמודו בשקידה מופלאה, לפתע עלה לאוטובוס אדם מגודל שער, שניכר עליו שהוא

עם הארץ, בפיו סיגריה, בידי עיתון טמא, ולאזניו היו צמודות אוזניות המשמיעות מוזיקה מרעושה. החליט האיש ההוא לקבוע את מושבו דווקא ליד הבחור המתמיד שישב ועסק בתורה, ומשהתיישב, אסף הבחור המתמיד את בגדיו והצטמצם' ונדחק אל חלון האוטובוס. "מדוע אתה בורח ומצטמצם?" שאל האיש בכנסת. השיב הבחור: "אני חוזר מבית חולים שערי צדק והתברר לי, שיש לי כרוספדין!"

האיש נבהל ושאל "מה זה כרוספדין? האם זה מדבק?" "בודאי שזה מדבק" ענה הבחור, ומיד קם האיש המגושם שישב ליד הבחור, ונמלט לירכתי האוטובוס, לבל תדבק בו מחלת הכרוספדין.

ממשיך הרופא לספר: נגשתי אל הבחור, ובקשתי שיספר לי אודות מחלת הכרוספדין שטרם שמעתי עליה, "כרוספדין זה לא מחלה" השיב הבחור לרופא, "כרוספדין - זו ציצית", כמבואר בתרגום אונקלוס (במדבר טו, לח), "אז מדוע שקרת למי שישב לידך שזה מדבק?" שאל הרופא. השיב לו הבחור "דע לך שלא שקרתי כיוון שבאמת אני חוזר מבית חולים 'שערי צדק', וגם מה שאמרתי שזה מדבק, אין זה שקר, שהרי מצווה גוררת מצווה!"

וכשמע הרב את העובדה הזו מהרופא חיך ואמר "הבחור דווקא עשה טוב בזה שהבריח את האיש ההוא מלשבת לידו שכן הוא הפריע לבחור מלהמשיך ללמוד עם העיתון הטמא והמוזיקה הרועשת, אך במקרה הראשון שהבריח את הנוסעים בודאי ינהג שלא כדוין!

אתם שואלים, רבני הקהילה עונים

שו"ת בהלכה

שאלה: כשאני יושב בטיש של הצדיק בשבת קודש, רואה שאבא שלי נכנס למקום שבו נערך "הטיש", האם אני צריך לעמוד לכבוד אבי או לא?

מאת: הרב חגי אשר

תשובה:

בשעה שיושב הבן בפני רבו אסור לבן לעמוד לכבוד אביו כשנכנס לחדר או ביה"כ וכד' (ש"ע י"ד סימן רמ"ב סעיף כ"א ברמ"א), משום שנראה כמזלזל ברבו ברגע שמכבד אדם אחר בפניו, אמנם אם רבו מכבד את אביו של התלמיד וחולק לו כבוד או שגילה דעתו שאינו מקפיד שיעמוד הבן לפני אביו בפניו, אז חייב הבן לקום ולעמוד מלוא קומתו לכבוד אביו.

וגדר רבו לעניין זה הוא כמו שכתב מרן בשולחנו הטהור (ש"ע י"ד סימן רמ"ד סעיף י') וזה לשונו "אם הוא מופלג בחכמה אפילו אינו רבו, דינו כרבו מובהק, הג"ה: מי שהוא גדול הדור ומפורסם בדורו בכך נקרה מופלג בחכמה", עכ"ל.

ולכן כשהינך יושב "בטיש" של הצדיק חולק כבוד לאביך, או שגילה דעתו שאינו מקפיד. לכבוד אבא שלך, אלא אם כן הצדיק חולק כבוד לאביך, או שגילה דעתו שאינו מקפיד.

אולם כתבו האחרונים (ילקו"י סימן ר"מ פ"ד סעיף כ"א, וכן מובאת פסיקת הגר"ש אלישיב זצ"ל בספר כיבוד הורים להרב פנירי שליט"א עמ' ע"ד) שאם הבן לא יושב סמוך לרבו כגון בשעת הדרשה וכדו', אזי חייב לקום מפני אביו, משום שבמצב כזה לא ניכר הדבר שעומד לכבוד אביו, ואין כאן זלזול בכבוד רבו, (וכל זה אפילו שרבו לא חולק כבוד לאביו של התלמיד).

וה"ר שנוכה לקיים מצוות כיבוד הורים וכבוד רבו בשלמות, שכל המכבדם הרי זה מכבד את הקב"ה, שזהו רצונו יתברך.

שאלה: האם אדם שרואה קשת או לבנה בהשתקפות במראה או בשלולית מברך את ברכת הראייה?

מאת: הרב אברהם נאור

תשובה: אדם הרוצה לברך ברכת הלבנה, ברכת הקשת, ושאר "ברכות הראייה" צריך לראות בעיניו את הדבר ממש, וגם ראייה דרך חלון או משקפיים נחשב לראיה כיון שרואה אותם בבירור.

ר.מ.ה. יבנאל חברה לבניה ויזמות בע"מ

אגף משכנתאות לציבור החרדי 050-9388893
אמינות, מקצועיות ועמידה בזמנים

קביעת מזוזה

שאלה:

האם צריך להדר בבתי התפילין לרכוש בית העשוי מקשה אחת הנקרא - מקשה א', ולא כל תוספת עור?

תשובה:

הנה היום מצויים בשוק הסת"ם בתים יקרים מאוד הנקראים מקשה א', ורוב הפוסקים סוברים שאין בהם שום הידור נוסף על הבתים הנקראים מקשה ב',

ואמר לי הרב מועלם שליט"א בשם הרב מאיר מאזוז שליט"א ראש ישיבת כיסא רחמים, שאין בהם שום הידור וחבל על הכסף, וכן הסכימו הרב וואזנר שליט"א והרב ניסים קרליץ שליט"א שאין במקשה א' שום הידור נוסף, וכן העיד הגר"ש דבליצקי שגם החזו"א אמר לו שאין במקשה א' שום ענין להדר בהם,

וגם מבחינה טכנית בתים מקשה ב', הם יותר חזקות ושוודות הרבה שנים, ולכן כל החפץ בתפילין טובות ייקח בתים מקשה ב'.

שאלה:

האם יש ענין להדר ברצועות מושחרות משני צדדים?

תשובה:

בשוק מצויים ג' סוגי רצועות: א. עליון - מכונה. ב. רצועות - עבודת יד. ג. רצועות מושחרות - שני צדדים, עבודת יד.

ברצועות עבודת יד, יש ענין להדר שיש בזה יותר "לשמה", אך ברצועות שחורות משני צדדים אין בהם שום הידור על רצועות לבנות עבודת יד, וכן הורה הלכה למעשה הרב מרדכי אליהו זצ"ל. וגם הגר"ש אלישיב זצ"ל נמנע מרצועות מושחרות כדי שלא יחקו אותו ויחשבו שיש בזה יותר הידור, לסיכום עדיף להדר ברצועות עבודת יד שמושחר רק מצד אחד (מקורות: עלון אור ההלכה מס' 51-52, קוטנרס בירורים למעשה בעניני תפילין פרק 1).

הערה: צביעת בתי תפילין:

בענין ריבוע בתי התפילין, שהוא הלכה למשה מסיני צריך להקפיד שהריבוע יהיה מצד העור, ולא מצד הצבע, דהיינו בתי תפילין שמחמת השפשוף נתענגלו, לא יועיל לרבע אותם בצבע אלא צריך שהריבוע יהיה מחמת העור, [ולא כאותם טועים שמוסיפים כמות רבה של צבע בפיות כדי לרבען, שלא הועילו בכך כלום] ולכן אם הפינות עגולות ישלח אותם לשיפון אצל בעל מקצוע מומחה בדבר, וידרוש מבעל המקצוע, שלא ירבע אותם ע"י תוספת אבקת עור, אלא ע"י הרטבה ניפוח ושיפון.

אזהרה: עובי העור הוא קטן, ואין לשלוח הרבה פעמים לשיפון, כיוון שבסוף יהיו במקום הפינות נקבים שזה פוסל, ולכן מי ששיפן יותר מפעמיים כדאי שישאל את המשפך אם כדאי להשקיע בשיפון או לקנות חדש.

שאלה: האם צדי"ק שנכתבה עם מושב כ"ף כשרה? תשובה: אות צ' שנכתבה ככ"ף ממש ושתי יודי"ן עליה - כשרה, וכן דעת הרב מצת שמורים, ובריעות שלמה (ח"א עמ' שכב) הביא שכן הסכימו המ"ור וקציעה, והחיד"א בספרו "לדוד אמת" וכתב שם "ואדרבה בכתיבה הספרדית כותבים כן לכתחילה"

לשאלות, פסיקה בצורת האותיות בענייני

סת"ם,

מבחינים וחיידוש תעודה,

הרב יעקב ועקנין

054-8420743

המשך

אולם אדם הרואה רק את אור הלבנה וכד', או שרואה אותם דרך ראי או מצלמה (אפ' שידור חי) אינו מברך, וכן הרואה אותם בהשתקפות במים, אינו מברך כיון שאינו רואה אותם ממש. הדבר שונה לגבי ברכת הברך, שגם אם לא ראה את הברק עצמו, אלא רק את האור של הברק, כגון שישב בתוך חדר וראה את אור הברק, אם ברור לו שהאור בא מהברק (ולא פלש של מצלמה) יכול לברך עליו, כיון שגם בכך נפשו של האדם מתפעלת מהבריאה, (אולם פשוט שאם רואה צילום וכד' ואפ' בשידור חי, אינו מברך).

שאלה: מה הברכה שאני צריך לברך כשרואים את כ"ק אדמו"ר מהורא"ש שליט"א?

מאת: העורך

תשובה: במובא בגמ' במס' ברכות נח: "הרואה חכמי ישראל אומר ברוך שחלק מחכמתו ליראי'.. וכן נפסק בש"ע סימן רכד סעי' ו'.

וכתב מרן הב"י הטעם שמברך על חכמי ישראל "שחלק" מחכמתו, כי נשמת ישראל חצובה מתחת כסא הכבוד, כי חלק ה' עמו, והרי הוא חלק אלוה ממעל".

והחיי אדם כלל סג' ח': כתב "שאל"פ שיש אומרים שאין בזמן הזה דין תלמיד חכם, מ"מ לענין ברכה זו אפילו בזמן הזה מברכים על מי שמופלג בחכמה, וכן הביא בשו"ת אהל יוסף או"ח ד' ח': "הרואה חכם מפורסם לגדול בתורה ובמעלות ומדות, בוודאי שיש לברך עליו בשם ומלכות ישראליו.

ובספר הליכות שלמה סיפר הגר"ש אורבך זצ"ל: "שהלך עם הגאון רבי דוד בהר"ן לבקר את הגאון חזון א"ש ובירך הגר"ו על החזו"א ברכת "שחלק מחכמתו ליראי'", והחזו"א לא אמר לו דבר.

ובספר אביהם של ישראל מובא "שהיה אחד שבירך ש"חלק מחכמתו על יריאי" על הגאון הרב מרדכי אליהו זצ"ל, וכששמע הגר"מ זצ"ל את הברכה שברכו עליו, ענה אמר וזוה ברכה לבטלה, וכמובן שאמר זאת מענוהו, שכן דרכם של צדיקים שלא אוהזים מעצמם, אך לענ"ד היא הנותנת שאם הייתה ברכה לבטלה לא היה עונה אמן.

ובהסכמת הגר"י כדורי זצ"ל על סידור "עת רצון" כותב בזה הלשון "המופלג בתורה ובחסידות המפורסם בכל קצווי ארץ מלא וגדוש ביראת השם, קדוש יאמר לו האדמו"ר הצדיק רבי אליעזר שלמה שיק שליט"א".

ולגבי ברכת שהחיינו: הדין הוא שמי שלא ראה את חברו אביו או רבו במשך שלושים יום והוא חביב עליו מאוד, עליו לברך ברכת "שהחיינו" בשם ומלכות, אף על פי שהיה איתם בקשר טלפוני או בקשר מכתבים בתוך שלושים יום.

לסיכום: הרואה את כ"ק אדמו"ר שליטא ועברו שלושים יום מברך שתי ברכות ברכת שהחיינו וברכת שחלק מחכמתו ליראי'.

מקורות: חזון עובדיה (הלכות ברכות), ספר "אביהם של ישראל", סידור "עת רצון".

שאלה: בערב שבת כיונתי שעון מכני על מנת להתעורר בשעה מוקדמת, אך שכחתי לנעול את הצלצול בניצרה והצלצול התרוקן בערב שבת, האם יהיה מותר לי בשבת למלאות את הצלצול מחדש?

מאת: הרב גד סולומון

תשובה: מותר לכוון שעון מכני בשבת לשעה המדויקת. ומותר גם להפעיל ולכבות את הצלצול. והנה לענין מתיחת הקפיץ על מנת למלאות את השעון, אזי הדין שכל זמן שהשעון פועל מותר, אך אם אינו פועל אסור. ובמידה שהשעון פועל אך הצלצול התרוקן לפני כניסת שבת ורוצה למלאות את הצלצול בשבת דעת הגר"ב באור לציון וכן דעת הילקוט יוסף (סימן שלח, סעיף כ-כא) שמתר לכוון את הקפיץ של הצלצול שהתרוקן בשבת.

ודעת בני אשכנז להחמיר לא למלאות את השעון כלל, והוא הדין בנצרה של הצלצול. אולם שעון הפועל ע"י סוללה חשמלית, אין לעשות בו שום פעולה בשבת.

מקורות: אור לציון חלק ב' עמ' רס"ה), שו"ת שערי יושר (חלק ד או"ח סימן ע), ספר ילקוט יוסף (סימן שלח, סעיף כ-כא חזון עובדיה שבת (ח"ה עמודים ש"ג - ס"א). משנה ברורה (סימן של"ח סקט"ו), שמירת שבת כהלכתה פרק כ"ח סעיף כ"ח והלאה), שו"ת יביע אומר (ח"ו חלק אורח חיים סימן ל"ה), שו"ת ציצן אליעזר (ח"ח סימן י"ג), שו"ת באר משה (ח"ג סימן ס"א), שו"ת אז נדברו (ח"ט סימן ב"ב), שו"ת משנה הלכות (סימן ח"ו סימן ב"ג).

שאלה: שבוע שעבר קניתי בננות "אוצר בי"ד", ואשתי זרקה את הקליפות לפח האשפה ללא שקית, האם היא נהגה שלא כשורה?

מאת: העורך

תשובה: בספר ילקוט יוסף "שביעית והלכותיה", מובא "קליפות של בננה אוצר בית דין, כיוון שהן ראויות לבהמה, יש לנהוג בהן קדושת שביעית".

קליפות הנאכלות כגון: מלפפונים, תפוחים, ואגסים, אתרוגים, או לימונים בוודאי יש בקדושת שביעית.

אך ב"שיח השמיטה" לגר"ח קנייבסקי שליט"א הביא "שאם זה קליפות שבני אדם לא מייחידים לבהמה, כגון שאין בהמות מצויות באותו מקום, או שאין רגילות לתת את הקליפות והגרעינים לבהמות, משמע שמתר לזרוק לאשפה, אבל בבית מרן החזו"א נהגו להחמיר לשמור את הקליפות עד שלא יהיו ראויים למאכל בהמה, ויניחם בפח מיוחד עד שירקבו". וכן דעת הרב מאזוז שליט"א שמתר לזרוק קליפות של בננות.

ובקליפות תפוזים דעת החזו"א שאין בהם קדושת שביעית והמחמיר לנהוג בהם קדושת שביעית תבוא עליו ברכה".

סיכום: אשתך נהגה כשורה כיוון שלדעת הרבה פוסקים אין בקליפות הבננה דין קדושת שביעית. והמחמיר תע"ב.

מאת: דן כהן

"חבורת הסודנים התקרכו ובאו לקראתי, התגודדו סביבי וצעקו: 'תביא מיד את כל הכסף שלך!' רעדתי מפחד והתכוננתי לגרוע מכל", כך מספר לוי יצחק - חסיד ברסלב ממרכז הארץ.

היה זה בשעת לילה מאוחרת בעיר תל אביב, כאשר לוי יצחק התכונן לשוב לביתו לאחר שסיים את מלאכתו בהפצת חוברות וספרים של חסידות ברסלב, למטרת קירוב וחיזוק יהודים בעיר שמתיימרת להיות המייצגת את החילוניות הישראלית במיטבה.

הרכב שהיה אמור לאסוף את החסיד בחזרה אל ביתו לא הגיע משום מה, והוא מצא את עצמו לבדו מחוץ לתחנה המרכזית בתל אביב בשעת חצות לילה כאשר כל התנויות סביבו סגורות, הרחוב חשוך, והיחידים שמתסובבים באזור הם אריתראים וסודנים שנמלטו מארצות מוצאם והגיעו בדרך לא דרך לישראל.

"אוטובוסים כבר לא פעלו בשעה מאוחרת זו של הלילה", מספר לוי יצחק, "ולכן החלטתי לצעוד לכיוון ביתה של הסבתא שלי המתגוררת ברחוב 'דרך הטייסים' בתל אביב ולהעביר שם את הלילה, כשכוונתי לחזור למחרת בבוקר לביתי הנמצא במרחק של כמחצית השעה מתל אביב".

"כשראיתי כל כך הרבה גויים סביב התחנה, עלה בליבי חשש שיתקפו אותו ולכן ביקשתי מה' יתברך שישמור עלי מכל הטיפוסים המפוקפקים שמסתובבים בחצות ומטילים את חיתתם על התושבים המקומיים", אומר החסיד.

החשש שלו התברר כמוצדק, שכן מיד כשיצא מהתחנה המרכזית הוא הוקף על ידי קבוצת סודנים שהתגודדו במקום. "הם הקיפו אותי מכל עבר וממש נצמדו אליי", מתאר לוי יצחק. "אז הם דרשו את כל הכסף שלי מיד כשהם מסמנים בידיהם תנועות שהבהירו לי שמצבי לא יהיה טוב אם אנסה להתחכם איתם".

"באותו הרגע צץ לי בראש רעיון שהיה עלול להיות מסוכן", הוסיף לוי יצחק וסיפר. "פניתי אליהם ואמרתי: 'יש לי בשבילכם משהו יותר טוב מכסף...' והכנסתי את היד לכיס, הם קפצו צעד לאחור כשהם מסתכלים עליי בחשש, ואז הוצאתי מכיסי מספר חוברות של הצדיק מיבנאל והוספתי: 'יש פה חוברות יפות מאוד ששוות הרבה מאוד - הרבה יותר מסתם כסף'".

מסתבר שהרעיון המחוכם שעלה בראשו של החסיד ברסלב פעל באורח נס. הסודנים שכנאו ידעו קצת עברית - חטפו מידי את החוברות והחלו להתווכח ביניהם איזו כותרת מתאימה לכל אחד ואחד מהם. "אחד צעק שהחוברת 'אין מזל' מתאימה עבורו יותר מכולם, והשני התעקש שהחוברת 'אל תעצבן אותי' מיועדת דווקא עבורו, וכן הלאה, ופתאום קלטתי שהם עזבו אותי לנפשתי", סיפר לוי יצחק.

"תפסתי את הרגליים וברחתי משם כשאני מודה לה' יתברך שהציל אותי מהסודנים בזכות החוברות הקדושות", סיים החסיד.

יש לך עוד סיפור? התקשר אלי ונפרסם אותו: 054-8471400

052-7245588 יוסף חיים

052-8735867 אליעזר שלמה

בחסות קבוצת מורחי י.א. בע"מ
זימות ובניה בינבאל
• בניה עד קבלת המפתח
• משכנתאות
• טיפול בהיתרי בניה
תיס אישי ואדיב לכל אורך הדרך

באזר ברסלב הגיעה קולקציית חורף חדשה גברים, נשים וילדים

טלפון: 052-7650389

יצוב ועימוד: בן אהרן 052-4838105

שאלה: בנינת ביתי גדלים נענע ולואיזה, ואני משתמש בהם לשתיית תה וכדומה, האם חל עליהם קדושת שביעית? והאם אפשר להריח בהם בברכת בשמים בהבדלה?

מאת: הרב גד סולומון

תשובה: נענע ולואיזה חל עליהם קדושת שביעית, משום שעומדים לתבל את המאכל כדין תבלין (אמנם אין נוהג בהם איסור ספיחין), ומותר להריח בהם בשעת ההבדלה בברכת הבשמים שזהו דרך הנאתו, ולאחר שהריח בהם יש להניחם בשקית ניילון אטומה ולזרקם לאשפה (כיון שראויים עדיין למאכל).

מקורות: משפטי ארץ שביעית (מהדורה תשע"ב עמ' 221), שביתת השדה (מהדורת תשע"ד עמ' רנ"ו), ילקוט יוסף שביעית (מהדורת תשע"ה עמ' תע"ד).

דיני ממונות

מאת: הגאב"ד משה קורן

שאלה: ראובן הלווה כסף לשמעון ועבר הרבה זמן שלא השיב את ההלוואה, ראובן ששמע על מצבו הקשה של שמעון מחל בליבו על שואל האם המחילה בלב מבטלת את החוב? ואם אקה את הפרעון האם יש בזה גזל?

תשובה: לפי דעת רוב הפוסקים מחילה בלב על חוב אינה מועילה, משום שדברים שבלב אינם דברים, ולכן מותר לקחת את הכסף, ואין בכך גזל, אמנם בשו"ת יביע אומר כתב דיש מקום לחסידות לחשוש לדעות החולקים, ולפייס בדברים את הלווה.

בית ההוראה

"ולא תביא תועבה אל ביתך"

עקב הסכנות הרבות בחינוך ושלום בית, בית ההוראה תיקן שכל המחזיק במכשיר המחובר לאינטרנט: אייפון וכדו', אסור לו לקנות עליה לספר תורה, וכן אין לו לעלות חזן לתפילה בבית הכנסת בשום מניין.

במוסדות החינוך "בית פייגא" ותלמוד תורה "ילדי חן" קיימת תקנה שעליה חתומים כל ההורים: "מי שמחזיק את המכשירים הנ"ל לא יתאפשר לילדיו להגיע למוסדות עד לביעור הנגע". חסדי ה' שרוב אנ"ש מחזיקים מכשירים כשרים, ומי שבתוקף עבודתו מוכרח, ייגש לבית ההוראה ושם יבדקו את נחיצות העניין ובמידה ויקבל את הסכמת רבני בית ההוראה יהיה מותר לו רק במכשיר מוגן (החסום לאינטרנט) המאושר מטעם 'ועדת הרבנים'.

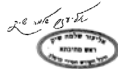
"מי שאוהב את הצדיק יזהר שלא ייצא עליו שם רע" - בברכת "היה מחנך קדוש".

כשרויות בקהילה

ד. מכולת "סופר זול יבנאל" בהנהלת משה ואליהו סולמן.	העסקים שקבלו הכשר מטעם וועדת הכשרות שע"י בית ההוראה הם:
ה. "איטליז ברסלב" בהנהלת אליהו מזרחי.	א. מסעדת "סעדו לבכם" בהנהלת אסף סעדו
ו. "מעדני תימן" בהנהלת משה באוסי	ב. "פיצה באבי"
*כל הירקות הם "שמיטה לחומרא", על הציבור לבדוק שיש תעודת כשרות החתומה ע"י שלשה מורי הוראה.	ג. "פיצה טומי"
	ג. "ברכת אוסנת"

מכתב המצדיק מיבנאל על העלון "הליכות עולם":

העלון הנפלא "הליכות עולם" יוצא לאור על ידי המורי צדק של קהילת חסידות ברסלב ביבנאל, וזה עלון נפלא מאד עם תוכן רב ועשיר, ויכולים לתרום להדרפת העלון מכספי מעשר, ובוזה שתורמים לעלון "הליכות עולם" זה נחשב גם כן להפצת מעיינות החכמה הוצה שמאד מאד הוהירנו על זה מוהרנ"ת ז"ל, והניח לנו צוואה ארבעה ימים לפני הסתלקותו ואמר או לאנשי שלומינו "העובדא שלכם יהיה יפוצו מעיינותיך חוצה". הקדוש ברוך הוא יעזור שיגדיל תורה ויאדירה.

לקוראים הנכבדים:

לתגובות ולסיוע בהדפסת העלון: 054-8420743 054-8424304

ברסלב סנטר
כל מה שיהודי צריך - בנקודה אחת!
04-6650050 כל ענייני הסת"ם בפיקוח הרב יעקב ועקנין

לרב משה קורן נ"י נאב"ד בית ההוראה "צדק ומשפט" ולאברך נפתלי קורן נ"י ולמשפחת סלמה, ברכת מזל טוב חמה ולבבית לרגל הולדת הנכד, שיזכה להיכנס בביתו של אברהם אבינו בעיתו ובזמנו